

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžd/9/2014
Identifikačné číslo spisu:	5013200817
Dátum vydania rozhodnutia:	22.10.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:5013200817.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: X. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. č. XXXX/X, I., zastúpený JUDr. Magdou Poliačikovou, advokátkou, Národná č. 17, Žilina, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova č. 2, Bratislava (predtým Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Žiline, Krajský dopravný inšpektorát), o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-ZA-KDI-SK-60/2013 zo dňa 16. júla 2013, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/103/2013-52 zo dňa 18. februára 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/103/2013-52 zo dňa 18. februára 2014 v napadnutej časti výroku o trovách konania m e n í tak, že žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania z titulu trov právneho zastúpenia vo výške 496,69 Eur a iných trov konania vo výške 35 Eur k rukám jeho právnej zástupkyne v lehote tridsiatich dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie na prvostupňovom súde

Krajský súd v Žiline rozsudkom č. k. 20S/103/2013-52 zo dňa 18. februára 2014 zrušil rozhodnutie žalovaného č. KRPZ-ZA-KDI-SK-60/2013 zo dňa 16. júla 2013 podľa § 250j ods. 2 písm. d/ zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, v platnom znení (ďalej len „O. s. p.“) a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pričom žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení uviedol, že o náhrade trov konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 veta tretia O. s. p. tak, že žalobcovi náhradu trov konania nepriznal. Uviedol, že žalobca síce bol v konaní úspešný a preto má právo na náhradu trov konania, túto mu však nepriznal z dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré krajský súd videl v skutkových okolnostiach daného prípadu spočívajúcich vo formulovaní žalobných

bodov. Všetky žalobné body namietali nedostatočne zistený skutkový stav a v konečnom dôsledku tvrdili, že sa skutok, ktorý je kladený za vinu žalobcovi, vôbec nestal. Namietali teda meritórne posúdenie konania žalobcu. Jediným dôvodom zrušenia napadnutého rozhodnutia však bol nedostatok dôvodov týkajúcich sa nevysporiadania sa žalovaného s odvolacími námietkami žalobcu. Žalobca však túto okolnosť v žalobe vôbec nenamietal. Naopak žiadal, aby krajský súd zaujal právny názor k meritórnemu posúdeniu veci, čo však nebolo možné bez toho, aby k tvrdeniam žalobcu zaujal právny názor žalovaný správny orgán. Podľa krajského súdu tak došlo k zrušeniu napadnutého rozhodnutia z diametrálne odlišných dôvodov ako uviedol žalobca v žalobe. Ďalej krajský súd konštatoval, že žalobca síce v žalobe uviedol ako dôvod zrušenia aj § 250j ods. 2 písm. d/ O. s. p., avšak na odôvodnenie žaloby nepostačuje len uvedenie zákonného ustanovenia, podľa ktorého má byť rozhodnutie zrušené, ale je potrebné aplikáciu tohto ustanovenia zdôvodniť konkrétnymi žalobnými námietkami. Preto nestačilo, keď žalobca v žalobe len vo všeobecnosti uviedol aj písm. d/ § 250j ods. 2 O. s. p., keď dôvod zrušenia podľa tohto ustanovenia skutkovo nevymedzil.

II.

Odvolať žalobcu

Proti rozsudku krajského súdu voči výroku a náhrade trov konania podal žalobca včas odvolanie, v ktorom uviedol, že napadnuté rozhodnutie žalovaného bolo zrušené podľa § 250j ods. 2 písm. d/ O. s. p., pričom na str. 6 žaloby poukázal aj na tento dôvod. Tvrdil, že v žalobe namietal, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť, pričom ak je rozhodnutie nezrozumiteľné, nie je možné zrozumiteľným spôsobom vyjadriť podstatu jeho nezrozumiteľnosti. Ďalej uviedol, že krajský súd zrušil napadnuté rozhodnutie aj z dôvodu, že správny orgán sa nevyrovnal s jeho námietkami (rozpor v dôkazoch a nevykonanie výsluchu svedka) a všetky tieto skutočnosti uviedol v žalobe. Žalobca tiež poukázal na zásadu úspechu súdneho konania v zmysle § 250k ods. 1 O. s. p. a namietal, že mal plný úspech vo veci samej, keďže sa v žalobe domáhal, aby krajský súd zrušil napadnuté rozhodnutie, čo aj urobil a podľa názoru žalobcu neexistujú nijaké dôvody hodné osobitného zreteľa a dôvody uvedené v napadnutom rozsudku považuje za nedostatočné a nedostatočne odôvodnené, čím mu krajský súd odňal možnosť konať pred súdom. Vzhľadom na uvedené žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu a zaviazal žalovaného na náhradu trov konania, ktoré vyčísľil na 697,28 Eur.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu vyjadril prípisom zo dňa 7. marca 2014, v ktorom sa plne stotožnil s rozhodnutím krajského súdu a navrhol, aby odvolací súd odvolanie žalobcu zamietol.

III.

Právne názory odvolacieho súdu

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu v namietanom rozsahu a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a ide o rozsudok, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O. s. p.), dospel jednomyseľne k záveru, že odvolaniu žalobcu treba priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p.

Podľa § 250k ods. 1 O. s. p., ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania. Ak bolo rozhodnutie správneho orgánu zrušené z dôvodu podľa § 250j ods. 3, súd žalobcovi prizná úplnú náhradu trov konania. Môže tiež rozhodnúť, že sa náhrada trov celkom alebo sčasti neprizná, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Procesnými predpokladmi náhrady trov konania v zmysle ustanovenia § 250k ods. 1 O. s. p. sú tak:

1. čiastočný alebo plný úspech žalobcu,
2. neexistencia dôvodov hodných osobitného zreteľa a
3. výslovné nezrieknutie sa náhrady trov zo strany žalobcu.

Keďže Občiansky súdny poriadok dôvody hodné osobitného zreteľa v žiadnom z ustanovení nedefinuje,

je možné za takéto dôvody považovať akékoľvek dôvody a to na strane ktoréhokoľvek účastníka konania. Toto ustanovenie tak umožňuje presadiť aplikáciu § 1 O. s. p. a docieľiť tak spravodlivú ochranu práv, ktorú použitie zásady zodpovednosti za výsledok vždy neumožňuje. Aplikácia tohto ustanovenia však musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter (Zbierka súdnych rozhodnutí a stanovísk - judikát č. R 34/1982). Pri posudzovaní dôvodov osobitného zreteľa musí súd prihliadať na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov konania (teda nielen toho účastníka, ktorého by podľa všeobecných ustanovení zaťažovala povinnosť nahradiť trovy konania, ale ja toho, ktorý by mohol byť nepriznaním náhrady trov konania dotknutý) a všímať si aj okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní (Sborník stanovisek, zpráv o rozhodování soudů a soudních rozhodnutí NS ČSSR, ČSR a SSR 1970 - 1983, zv. IV, s. 64).

Podľa Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 212/09-26 zo dňa 10. novembra 2009: „Ustanovenie § 250k Občianskeho súdneho poriadku umožňuje súdu, aby v rámci svojho uváženia v medziach tohto zákonného ustanovenia priznal tomu účastníkovi, ktorému inak patrí náhrada trov konania, túto náhradu len sčasti. Zákon ako dôvod na použitie uvedeného ustanovenia uvádza okolnosti hodné osobitného zreteľa, ktoré zákon neuvádza ani exemplifikatívne, čo však neznamená, že tým vytvára priestor na voľnú úvahu súdu. Hranice sudcovskej úvahy sú dané účelom právnej úpravy náhrady trov konania, ktorá jej nepriznanie alebo priznanie len sčasti úspešnému účastníkovi pripúšťa len ako výnimku zo všeobecného procesného princípu zodpovednosti za výsledok sporového konania“.

Z citovaného nálezu tiež vyplýva právny názor, že nepriznaním účelne vynaložených trov konania dochádza v podstate k popretiu úspechu sťažovateľa v predmetnom súdnom konaní.

V preskúvanom prípade krajský súd nepriznal žalobcovi náhradu trov konania z dôvodu, že rozhodnutie bolo zrušené z iných dôvodov, ako namietal žalobca v žalobe. Zo spisu odvolací súd zistil, že žalobca v žalobe uviedol rovnaké námietky, aké použil v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu správneho orgánu - rozpor vo výpovediach príslušníkov policajného zboru a nevykonanie výsluchu svedka a práve pre nevysporiadanie sa s uvedenými námietkami zo strany žalovaného krajský súd zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného. Odvolací súd sa tak nestotožnil s názorom krajského súdu, že napadnuté rozhodnutie bolo zrušené z iných dôvodov ako namietal žalobca v žalobe.

V konkrétnych okolnostiach prípadu bolo, podľa názoru odvolacieho súdu, navyše potrebné prihliadnuť zo strany krajského súdu pri rozhodovaní o náhrade trov konania aj na spravodlivé riešenie vzťahov medzi účastníkmi konania; ak totiž krajský súd zrušil rozhodnutie žalovaného pre nepreskúmateľnosť pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov a vrátil vec žalovanému na ďalšie konanie, ale zároveň nepriznal žalobcovi náhradu za účelne vynaložené trovy konania, tak v dôsledku tohto rozhodnutia došlo v podstate k popretiu úspechu žalobcu v predmetnom súdnom konaní.

Podľa § 250ja ods. 3 O. s. p., ak odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie správneho orgánu v medziach žaloby nie je v súlade so zákonom a súd prvého stupňa žalobu zamietol, môže rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť tak, že zruší rozhodnutie správneho orgánu a vráti vec žalovanému správneho orgánu na ďalšie konanie. Inak o odvolaní rozhodne spôsobom podľa § 219 až 221 tohto zákona.

Odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1).

Vzhľadom k tomu, že odvolací súd nezistil, že by v preskúvanom prípade existovali dôvody hodné osobitného zreteľa na nepriznanie účelne vynaložených trov konania žalobcovi, rozhodol tak, že rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/103/2013-52 zo dňa 18. februára 2014 zmenil podľa § 220 O. s. p. v spojení s § 250ja ods. 3 O. s. p. a žalovaného zaviazal uhradiť žalobcovi náhradu trov konania spolu vo výške 531,69 Eur.

Odvolací súd rozhodol o výške náhrady trov konania podľa vyčíslenia žalobcu v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“); výsledná suma 531,69 Eur (z toho trovy právneho zastúpenia 496,69 Eur a iné trovy 35 Eur) pozostáva:

- zo zaplateného súdneho poplatku za žalobu vo výške 35 Eur,
- z náhrady za tri úkony právnej služby:
 - prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom - plnomocenstvo zo dňa 13. septembra 2013 (§ 13a ods. 1 písm. a/ vyhlášky) - 130,16 €,
 - písomné podanie na súd týkajúce sa veci samej - žaloba zo dňa 13. septembra 2013 (§ 13a ods. 1 písm. c/ vyhlášky) - 130,16 €,
 - účasť na pojednávaní dňa 18. februára 2014 (§ 13a ods. 1 písm. d/ vyhlášky) - 130,16 € (odvolací súd nemohol priznať vyššiu sumu súc v zmysle § 151 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. viazaný návrhom - vyčíslením trov),
- z režijného paušálu (§ 16 ods. 3 vyhlášky) - 23,43 € (odvolací súd nemohol priznať vyššiu sumu súc v zmysle § 151 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. viazaný návrhom - vyčíslením trov) a
- z dane z pridanej hodnoty vo výške 20 % z náhrady za úkony právnej služby a z režijného paušálu podľa § 18 ods. 3 vyhlášky - 82,78 €.

Odvolací súd žalobcovi nepriznal náhradu trov konania za úkon písomné podanie na súd - vyjadrenie zo dňa 24. januára 2014, nakoľko nešlo o trovy potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva (§ 142 ods. 1 O. s. p.). V predmetnom vyjadrení žalobca len zopakoval všetky skutočnosti, ktoré už predtým uviedol v podanej žalobe, pričom ani krajský súd ho na vyjadrenie k vyjadreniu žalovaného nevyzval.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 151 ods. 1 a 2 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. a § 224 ods. 1 O. s. p. tak, že účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže úspešný žalobca si právo na náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil a nevyčísľil a zo spisu mu žiadne trovy konania s výnimkou trov právneho zastúpenia nevyplývali.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi vyššie uvedenú náhradu trov prvostupňového konania spolu vo výške 531,69 Eur k rukám ho právnej zástupkyne v zmysle § 149 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v lehote tridsiatich dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.